

Het lezen en begrijpen van economische teksten

TAALGERICHT ECONOMIEONDERWIJS

Problemen bij lezen

- Soorten taalgebruik

- **Thuis taal** *gewone dagelijkse woorden*
- **School taal** *schrijftaal, academische taal b.v. herleiden, opsommen, een verklaring geven, verbinden, overeenkomst, etc.*
- **Vak taal** *specifiek voor economie b.v. Inflatie, kosten, opofferingskosten, vraag, aanbod, etc.*

Opdracht tekst schoolboek

Taalgericht vakonderwijs

- Aandacht voor taal binnen de vakken d.m.v.
 - Taaldoelen
 - Contextrijk onderwijs
 - Interactiemogelijkheden
 - Taalsteun

Leesstrategieën

- Leesstrategieën zijn manieren van aanpak voor het lezen van een tekst .
- Keuze hangt af van
 - Kennis van en ervaring met strategieën (metacognitie)
 - Eigen voorkeur
 - Moeilijkheidsgraad van de tekst
 - Ge oefendheid lezer

Opdracht

1. Lees de uitgereikte tekst tot je die begrepen hebt : 8 minuten
2. Schrijf op welke strategie je toegepast hebt : 2 minuten
3. Bespreek in een groepje van vier de gebruikte strategieën: 5 minuten

Leesstrategieën

- de 5 V's
 - voorbereiden: het aanbrengen van een ervaringscontext
 - voorspellen: wat gaat er komen? Bespreken van titel, kopjes en plaatjes
 - vragen stellen: wat wil ik weten over dit onderwerp?
 - visualiseren: bijvoorbeeld door het maken van een woordweb, grafiek, schema, tekening
 - vat samen: wat is de kern? Welke sleutelwoorden moeten worden gebruikt?

Leesstrategieën

- Conceptmap maken
- Vragen stellen
- Hypertekst maken
- Herschrijven van teksten

Leren van strategieën

- Strategieën moeten geleerd, onderwezen worden.
- Hoe?
 - Modeling
 - Rolwisselend onderwijs

Modeling

- Modeling – model staan - is het laten zien van denkgedrag.
- Video

Rolwisselend onderwijs

- Er worden groepjes van drie leerlingen gevormd.
- Eén leerling wordt instructeur. Eén leerling gaat de leesstrategie met een tekst (of gedeelte) uitvoeren. De instructeur grijpt in, stuurt en corrigeert. Eén leerling maakt notities: wat gaat goed, wat minder, waar zou hij/zij als instructeur ingegrepen hebben.
- Het groepje bespreekt de uitvoering in het groepje na.
- De taken wisselen in de groepjes met een nieuwe (of ander deel van de) tekst.
- De (behoefte aan) instructie kan/zal successievelijk afnemen.
- Klassengesprek met leraar: nabespreking van de ervaringen.

Taalgericht vakonderwijs in de Mens- en Maatschappijvakken

Handreiking voor opleiders en docenten

Landelijk Expertisecentrum
Mens- en Maatschappijvakken

Landelijk Expertisecentrum
Economie en Handel

Landelijk Expertisecentrum
Mens- en Maatschappijvakken

www.expertisecentrum-mmv.nl

Landelijk Expertisecentrum
Economie en Handel

www.expertisecentrum-economie.nl

Deze publicatie is bedoeld als handreiking voor opleiders en docenten voor het basis- en voortgezet onderwijs die aan de slag willen gaan met taalgericht vakonderwijs.

De mens- en maatschappijvakken doen een groot beroep op de taalvaardigheid van leerlingen: bij het lezen van schoolboek- en andere teksten, maar ook bij het schrijven en samen praten over het vak. Taalgericht vakonderwijs is een didactische benadering die zich expliciet richt op de talige aspecten van het vak en dient als basis voor deze publicatie. Het eerste deel is meer algemeen van aard. Het gaat in op specifieke kenmerken van de taal die gebruikt wordt bij de mens- en maatschappijvakken en bespreekt de rol van lezen, spreken en schrijven bij deze vakken. Vervolgens worden concrete lesvoorbeelden gepresenteerd van hoe lerarenopleiders aandacht besteden aan taalgericht vakonderwijs in hun eigen opleiding en hoe docenten dit doen in hun lessen. De voorbeelden zijn zowel gericht op het basis- als het voortgezet onderwijs.

Mens- en Maatschappijvakken

Economie en Handel

Dank voor de aandacht!